

van Montpellier. De directeur was verliefd op mijn gezicht en heeft ons dan uitgenodigd om op het festival te komen spelen. Dat was een springplank, de Franse pers vond het werk ook interessanter dan de Belgische. En dan is de bal aan het rollen gegaan. Over het algemeen hebben mijn voorstellingen een enorm publiek succes, maar ze vormden blijkbaar wel een probleem voor de programmatoren-mafiosi zoals die van het IETM. Die waren werkelijk een blok voor mij.'

Smits zit niet verlegen om de danssector van de jaren '80 en het begin van de jaren '90 in Vlaanderen een hak te zetten. Maar hij geeft tegelijkertijd aan hoe het circuit werkt in de coulissen. Niet alleen artistieke kwaliteit speelde een rol op de weg naar zijn erkenning, dat geeft de choreograaf grif toe. Hij ontsluit daarmee enkele taboes binnen de danssector en vooral de kritiek: in het geschrijf over dans of theater, maar ook over Kunst in het algemeen, worden namelijk zelden 'banale' argumenten als intieme relaties, roddels, ruzies, financiële overwegingen enz. zwart op wit gesteld. Op die manier houdt het genre zijn eigen 'objectiviteit' en professionaliteit hoog.

Thierry Smits steekt ook op een ander gebied grenzen over: hij zwalpt tussen cabarets en televisiewerk (voor onder meer *Schermen* en de *Ontdek-de-ster-show*) enerzijds en podiumkunsten anderzijds. Soms doet de plaats van de choreograaf mij denken aan die van Jan Decorte binnen de theaterwereld. Ook hij had een verschrikkelijke hekel aan en een vernietigende commentaar op de sector waarbinnen hij wou overleven. En ook hij bewoog zich tussen televisiewerk, entertainment, politiek en podiumkunsten. Grensbewoners vormen echter een doorn in het oog van de *Moral Majority* omdat ze een stabiel ogend wereldbeeld kunnen doen kantelen. Of, zoals Georges Bataille ooit aanreikte, zijn de contouren constitutief voor haar inhoud en elke grensoverschrijding is dan ook vernietigend of dodelijk voor wat het omlijnt. Smits staat tenslotte nog op een andere grens: als Vlaamse Brusselaar wordt hij gesubsidieerd door de Franstalige Gemeenschap en als 'Vlaams' choreograaf wordt hij vooral geloofd door een Franstalig publiek. Dat alles maakt van Thierry Smits op zijn minst een paradoxale figuur die moeilijk voor enige categorisering en identiteit vatbaar is.

Hetzelfde kan gezegd worden over zijn werk. In het begin werden Smits' choreografieën getekend door het brengen van een verhaal dat vaak doorweekt is van een provocatief homostatement, later geeft hij zich dan weer over aan puur dansplezier zoals in *Soirée dansante* (1995), terwijl *Cyberchrist* (1995) en zijn jongste voorstelling *Corps(e)* (1998) veel-

Zelfportret / Robert Mapplethorpe (1978)

eer van een concept vertrekken. Smits grabbelt daarbij zijn dansmateriaal bijeen uit alle mogelijke tradities en stijlen en noemt zichzelf steevast een eclecticus maar zeker geen vernieuwer: 'Dans is meer dan zoeken naar nieuwe dansidiomen. Voor mij is een hoop van die onderzoeken niet eerlijk. We moeten een onderscheid maken tussen tendensen of fashion en echte ontdekkingen. Heel wat dingen zijn helemaal niet vernieuwend terwijl ze dat wel pretenderen. Ik erger me daar dikwijls aan. Ik ben helemaal niet bezig met vernieuwing. Ik heb totaal geen problemen om dingen te gebruiken die totaal verouderd zijn of ook totaal vernieuwend. Ik doe gewoon wat ik wil en ik

wil vooral een succesvolle voorstelling maken, tot ergernis van sommige mensen.'

Smits is dan ook niet vatbaar voor het vernieuwingsdiscours dat vooral in de jaren '80 opgang maakte in Vlaanderen en dat soms al te snel vernieuwing aan artistieke kwaliteit koppelde. De choreograaf schreef zich dus niet in in deze vernieuwingsdrang. Wanneer we zijn artistieke identiteit willen duiden, moeten we open staan voor de keuzes die hij zelf maakte of – en dat is dan de andere kant – de alternatieve mogelijkheden die hij liet liggen. Smits gelooft heel sterk in de *autonormativiteit* van de kunstenaar: elke kunstenaar en elk kunstwerk legt immers zijn eigen normen op en de criticus mag ze enkel met die standaarden beoordelen. Ieder werk staat bij de choreograaf dan ook bijna op zich en wil los van enige voorgeschiedenis behagen.

Onderhuids

Net zoals in Mapplethorpes stilleven met bloemen, zet ook Thierry Smits soms gewoon mooie beeldjes neer. Beelden die in sommige gevallen van een haast naïeve esthetiek getuigen, maar altijd tot in de puntjes zijn uitgewerkt. Het zijn prenten die er zijn om te behagen, die opvallen – maar zich niet opdringen – en die al even snel uit het geheugen verdwijnen. Andere momenten dringen de beelden zich wel degelijk op omwille van hun hard en expliciet statement. In *Cyberchrist* en *Corps(e)*

Corps(e) - Compagnie Thor / Louis Alvarez

